

СТАТУТ

УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО КОЗАЦТВА

ЧІКАГО, 1974

СТАТУТ

УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО КОЗАЦТВА

ЧИКАГО, 1974

LTC MIROSLAUS MALANIAK
73 Mercer Avenue
Buffalo, NY, 14214

СТАТУТ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО КОЗАЦТВА

опрацьований на основі «Правильника УВК» з 1948 року, затверджений Великою Козацькою Радою УВК 1969 року і змінений Великою Козацькою Радою 1974 року.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Назва організації: «Українське Вільне Козацтво» (УВК), або скорочено: «Українське Козацтво» (УК).

Місцем осідку централі організації є місце перебування Кошового Отамана та Генеральної Булави, а місцем осідку куренів козацтва – місце перебування не менше 5-ти членів організації, якого то числа членів потрібно для заснування куреня.

Зовнішні емблеми організації: прапори, козацькі клейноди, реліквії, членські відзнаки та печатки.

II. ІДЕЙНІ ЗАСАДИ І МЕТА.

4. УВК є станова парамілітарна громадська, НЕ ПОЛІТИЧНА І НЕ ПАРТІЙНА організація. УВК лояльно ставиться до всіх українських самостійницьких угруповань і ПРАЦЮЄ ДЛЯ ІДЕЇ УКРАЇНСЬКОЇ САМОСТІЙНОЇ СОБОРНОЇ ДЕРЖАВИ, не зважаючи на форму устрою і влади в майбутній звільненій від окупанта Україні, крім, розуміється, комуністичної.

Про форму устрою і влади у вільній Україні рішатиме український народ на Рідних Землях у вільно вибраному Сеймі, або способом вільного і таємного всенародного референдуму.

Для козацького нащадка в країні нового поселення чи народження притаманною прикметою є глибока прив'язаність до своїх предків, до своєї прабатьківської землі – УКРАЇНИ, до своєї ЦЕРКВИ, пошана до минулого, до традицій, до скарбів української духовності.

Козацький нащадок це вільна людина, що вмiє панувати сам над собою й приготвується до ускладнених вимог життя так, щоб бути самостiйною духовно i нi вiд кого не залежним матерiально.

5. Метою УВК на чужинi є:

а) творення з вiдповiдних елементiв лицарських кадрiв станового козацтва на традицiйних засадах з 1917-18 рокiв, якi б пам'ятали про те, що «ми браття козацького роду» та якi б в основу своєї дiяльностi поклали власнi сили для змiцнення iдеї Української Самостiйної Державностi i для утримання козацьких традицiй в справi оборони та боротьби не за владу в Україні i на емиграцiї, а за сувереннiсть i за фiзичну й духову волю України та соборне спiвжиття i спiвпрацю емиграцiї, вiдкидаючи взаємну внутрiшню боротьбу, як найбільше зло i шкiдливе явище в життi Українського Народу, завжди пам'ятаючи про те, що УВК є власнiстю цiлої нацiї, а не окремої її частини, партiї чи групи;

б) творення з членiв УВК органiзуючого стану для служiння українському народовi за його вiльне фiзичне й духовно-культурне життя та розвиток;

в) Оборона України i Українського визвольного руху в краiнах поселення чи народження.

III. ЧЛЕНСТВО.

6. УВК складається з членiв: звичайних, почесних i старшого та молодшого юнацтва,

а) Звичайними членами можуть бути українцi та українки з походження по досягненнi 18-рiчного вiку та члени козацьких народiв, оскiльки їх прохання про прийняття одобрить Кошовий Отаман.

б) Почесними членами можуть стати особи як українського, так i iншого походження за особливо важливи заслуги на користь УВК або надзвичайнi заслуги для Української Нацiї. Цей титул для них надається по розглядi Гоноровою Радою постановою Великої Козацької Ради на внесок Кошового Отамана.

Почесними членами вважаються генерали Українських Армiй прихильнi до iдеї УВК, що пiдпишуть декларацiю вступу в УВК.

Почесними членами стають також члени УВК, що будуть пiдвищенi до звання генерала УВК.

Дотримуючись традицiї з початкiв iснування УВК в Україні, Велика Козацька Рада може вибрати з помiж почесних членiв одного Почесного Отамана на безтермiновий час.

в) Членами старшого юнацтва можуть бути особи українського походження обох статей вiд скiнченого 15-го року до закiнчення 18 рокiв життя.

г) Членами молодшого юнацтва можуть бути дiти українського походження молодшi 15-ти рокiв.

7. Члени УВК, незалежно вiд мiсць походження, можуть належати до рiзних

віровизнань, як рівнож можуть належати до інших організацій, політичних партій чи угруповань, але не ворожих Ідеї Української Самостійної Соборної Державности. УВК не служить якій будь партії чи групі, а працює для загальної Української Державної Ідеї, як про це зазначено вище в розділі II, п.п. 4 і 5 цього Статуту.

8. Членами УВК можуть бути і не лише колишні вояки, чим забезпечується ширше переємність і тяглість традиційної парамілітарної Козацької Ідеї.

IV. ПРИЙНЯТТЯ ДО СКЛАДУ ЧЛЕНСТВА.

9. Кожний, хто бажає набути членство УВК, подає місцевому Отаманові Куреня писемну декларацію встановленої форми, а коли такий курінь не існує, то – безпосередньо Отаманові Паланки, а в країні, де такого нема, то – безпосередньо Генеральній Канцелярії УВК.

Усі матеріали в зв'язку з заявою кандидата Курінний Отаман пересилає Отаманові Паланки зі своїм внеском, а Отаман Паланки зі своєю опінією пересилає Генеральній Канцелярії. По затвердженні прийняття нового члена, Генеральна Канцелярія висилає йому посвідку УВК.

Коли кандидата ніхто не рекомендує, то тоді декларацію мають підписати один або два його знайомих члени УВК.

10. У справі прийняття в члени юнацтва додержується той самий порядок але на підставі звичайного прохання про прийняття з підписаною згодою на вступ до УВК батьків або опікунів кандидата. Про прийняття дітей в склад молодшого юнацтва просять на письмі батьки або опікуни.

V. ВТРАТА ЧЛЕНСТВА.

11. Членство УВК припиняється в наслідок:

- а) смерті;
- б) добровільного виступу з УВК;
- в) засудження державним судом за карні чи неетичні, нечесні вчинки;
- г) виключення, коли козак зломить свою обітницю, згадану в декларації, або

допуститься вчинку неморального, який плямить члена та рівночасно шкодить організації УВК. У тих випадках по ініціативній заяві будь якої установі УВК Генеральний Суддя постановляє про передачу справи на розгляд і рішення Організаційному Судові. Присуд у справах звичайних членів і юнацтва виконує визначений Судом орган УВК, а в справах почесного членства рішення Організаційного Суду стверджує Кошовий Отаман. Виключення з членів молодшого юнацтва виконується постановою управи куреня.

Увага до точки «б»: При добровільному виході або при виключенню члена УВК з козацьких реєстрів, наказом УВК позбавляється дотичну особу тих козацьких звань, які йому було надано в УВК.

VI. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ

12. Всім членам належать рівні права, а саме:

- а) ношення уніформи та відзнак організації УВК,
- б) поступу в складі організаційної ієрархії,
- в) догляду за поведінкою членів і юнацтва,
- г) правної та професійної й соціальної допомоги,
- г) ініціативи в організаційних справах,
- д) участі в підприємствах організації,
- є) користування із привілеїв установлених для членів організації.

13. Обов'язки членів:

- а) на кожному місці бути готовим служити Ідеї Української Державності,
- б) поводитись у всіх випадках гідно, у повній свідомості своєї приналежності до складу козацької організації,
 - в) беззастережно додержуватися приписів цього Статуту, регулямінів, розпоряджень та інструкцій органів УВК та наказів Кошового Отамана,
 - г) при стихійних нещастях виявляти найбільшу жертвовність і доброзичливість у відношенні до пошкоджених долею,
 - г) ширити національну свідомість та козацьку ідеологію, бути взірцевим чесним і достойним своїм поступованням у приватному житті.
 - д) завжди виявляти послух та пошану до старших, міцну дисципліну та товариську єдність у громадському житті,
 - є) брати участь та заохочувати інших до участі в українських церковно-релігійних, культурно-освітніх, добродійних та економічно-господарських установах,
 - є) поширювати козацький журнал та іншу козацьку літературу,
 - ж) дбати про розвиток козацької організації, заохочувати та підготовляти й рекомендувати достойних кандидатів до неї,
 - з) своєчасно вплачувати встановлені членські вкладки.

VII. ВЕЛИКА КОЗАЦЬКА РАДА. (ВКР)

14. Найвищим законодавчим органом організації УВК є Велика Козацька Рада, що складається із:

- а) почесних козаків,
- б) делегатів від центральних організаційних установ,
- в) делегатів від козацьких куренів.

Делегатів від центральних установ УВК вибирається по одному від кожної установи.

Делегатів від куренів вибирається по одному від кожних 20 членів списочного складу куреня, але не менше як одного від кожного і найменшого куреня, а в більших куренях – по одному і від неповної двадцятки.

17. ВКР скликає Кошовий Отаман в порозумінні з Генеральною Булавою раз на три роки для виконання приписаних цим Статутом виборів та для вирішення справ внесених на

обговорення Кошовим Отаманом.

18. В окремих випадках скликається Надзвичайну Велику Козацьку Раду для розв'язання виключно тих питань, які будуть зазначені в покликанні.

19. ВКР вибирає свою Президію в складі: голови, заступника голови та двох секретарів і відбувається у формі з'їзду делегатів-членів ВКР, або по рішенням Генеральної Булави, — способом кореспонденційним.

VIII. КОШОВИЙ ОТАМАН.

20. Цілу організацію очолює, репрезентує й заступає назовні Кошовий Отаман, вибраний Великою Козацькою Радою на 3 роки.

21. Кошовий Отаман своїми наказами призначає: двох своїх заступників – Наказних Кошових Отаманів, Голову Головної Нагородної Ради Хреста Українського Козацтва, Голову Гонорової Ради, Генерального Писаря, Редактора Козацького журналу, Отаманів Паланок, уповноважених Представників та відповідних осіб до урядової праці в Генеральній Булаві.

22. Кошовий Отаман визначає для чинності організації генеральну лінію згідно з цим Статутом та переводить її в життя за посередництвом Генеральної Булави:

- а) затверджує всі рішення Генеральної Булави, постанови Головної Нагородної Ради Хреста Українського Козацтва, постанови Гонорової Ради та постанови Організаційного Суду;
- б) покликає до життя необхідні службові установи;
- в) затверджує загальний прелімінарний кошторис;
- г) має право ініціативи у всіх ділянках чинності організації.

23. Кошовий Отаман може бути звільнений з уряду дочасно лише Великою Козацькою Радою.

24. У випадку смерті Кошового Отамана його права і функції перебирає Наказний Кошовий Отаман аж до вибору нового Кошового Отамана на Великій Козацькій Раді, яку в цій справі належить скликати найдалше до 3-х місяців.

25. Наказний Кошовий Отаман виконує обов'язки Кошового Отамана на випадок хвороби останнього та заступає його з його ж доручення.

IX. ГЕНЕРАЛЬНА БУЛАВА І ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПИСАР.

26. Генеральна Булава є центральним адміністративно-виконавчим органом, що його очолює Генеральний Писар.

27. До складу ГБ входять: Голови Головної Нагородної Ради й Гонорової Ради, Булавні Старшини, як референти, що керують окремими відділами, або виконують окремі доручення та Скарбник Генеральної Булави.

28. Генеральний Писар згідно з розпорядженнями Кошового Отамана керує діяльністю Генеральної Булави:

- а) скликає її засідання, або полагоджує справи писемною дорогою,

- б) керує Генеральною Канцелярією,
- в) переховує печатку організації та важливі документи,
- г) в силу окремих доручень може тимчасово заступати Кошового Отамана.

29. ГБ підготовляє справи до розгляду Великої Козацької Ради.

30. ГБ провадить реєстрацію всього членства організації.

31. Справи зо всіх відділів ГБ зосереджуються в Генеральній Канцелярії, звідти по підписанню Генеральним Писарем або і за підписом дотичного референта висилаються по призначенню.

X. ГЕНЕРАЛЬНИЙ СУДДЯ.

32. Генеральний Суддя вибирається Великою Козацькою Радою на 3 роки.

33. Генеральний Суддя:

а) дбає про додержання членами організації законних приписів правного та морального характеру,

б) заступає назовні інтереси організації в ділянці права,

в) подає правно-формальні підстави до постанов ВКР,

г) для полагождення суперечних питань між членами організації призначає мирові суди, які провадять свою чинність під його доглядом на підставі судового регуляміну,

г) як Генеральний Прокурор, Генеральний Суддя постановляє про передачу справ на розгляд Організаційного Суду, склад якого призначає він і в ньому головує.

XI. ГЕНЕРАЛЬНИЙ КОНТРОЛЕР.

34. Генерального Контролера вибирає Велика Козацька Рада на 3 роки.

35. Генеральний Контролер:

а) доглядає за додержанням установами організації фінансово - господарських приписів,

б) сам, або через призначеного ним ревізора провадить контролю фінансової й господарської чинності центральних органів УВК, а для контролі куренів призначає, вразі потреби, в порозумінні з Отаманом Паланки місцевих ревізорів,

в) подає фінансово - господарські підстави для постанов ВКР.

XII. ОТАМАНИ ПАЛАНОК.

36. В країнах, де існує кілька куренів УВК, Кошовий Отаман призначає для керування організаційними справами козацтва Отаманів Паланок.

37. Отаман Паланки виконує свої обов'язки згідно з приписами цього Статуту, наказами Кошового Отамана та інструкціями Генеральної Булави.

38. Для допомоги в своїй чинності Отаман Паланки покликуює собі заступника чи писаря і подає їх на затвердження Кошовому Отаманові.

39. Отаман Паланки організує нові курені на терені його паланки там, де є для того

можливості, полагоджує різні справи підлеглих йому куренів, або представляє їх зі своєю опінією на рішення Кошового Отамана чи дотичного центрального органу УВК.

40. В разі потреби Отаман Паланки може скликати козацькі з'їзди своєї паланки.

XIII. УПОВНОВАЖЕНІ ПРЕДСТАВНИКИ.

41. Для організації та керування справами козацтва в країнах, де ще не існують козацькі організовані осередки – Кошовий Отаман призначає уповноважених представників.

42. Компетенція та чинність уповноважених представників визначається наказами Кошового Отамана та інструкціями Генеральної Булави.

XIV. УПРАВА СТАНИЦІ ТА КУРІННИЙ ОТАМАН.

43. Справами і чинністю куреня керує та їх вирішує Курінний Отаман, вибраний на курінних зборах козацтва на час 3-х років та на представлення Отамана Паланки затверджений наказом Кошового Отамана.

44. Курінний Отаман виконує свої обов'язки при допомозі Управи Куреня, вибраної на курінних зборах. Управа Куреня складається з: заступника отамана куреня, курінного писаря, курінного скарбника та, в разі потреби, з окремих референтів. В невеликих куренях обов'язки членів управи можна сполучити.

45. В куренях можуть бути організовані жіночі секції та відділи чи гуртки козацького юнацтва і інші секції.

46. Для внутрішньої контролю грошових та господарських справ куреня – курінні збори вибирають курінного ревізора, який зі своєї діяльності звітує перед загальними зборами куреня та підлягає Генеральному Контролерові.

47. Отаман куреня що три місяці скликає курінні сходи для вирішення важливіших справ куреня, на яких головує. В разі потреби Отаман куреня може скликати сходи членів куреня частіше.

48. Зі своєї чинності Отаман куреня та курінна управа складають звіт перед загальними зборами куреня, перед Отаманом Паланки та, в урядовій дорозі, перед Генеральною Булавою.

XV. КОЗАЦЬКІ ЗВАННЯ.

49. Особам, що вступають в УВК, наказом УВК надаються козацькі звання відповідно їхньому стажу військової служби, або освіти, або професії.

В дальшому підвищення в козацьких званнях відбуваються на умотивовані представлення дотичних звершників та на підставі постанов Гонорової Ради згідно з її «Правильником» та оформлюється наказами Кошового Отамана.

50. Козацькі звання:

Перші козацькі: Козак, Ланковий, Ройовий.

Підстаршинські: Чотовий, Бунчужний, Підхорунжий.

Сотенна Старшина: Хорунжий, Значковий, Сотник.

Полкова Старшина: Осаул, Підполковник, Полковник.

Генеральна Старшина: Генеральний Хорунжий, Генеральний Значковий, Генеральний Бунчужний, Генерал-Кошовий.

51. Для членів УВК, що не служили у війську, додається перед назвою козацького звання слово: «Адміністративний», а у осіб з медичною освітою: «Санітарний», а у духовних осіб: «Капелян».

52. Для Юнацтва відповідно до становища, на яке призначено Юнака, або за його заслуги, надаються наказом Кошового Отамана на представлення дотичних зверхників ті ж самі козацькі звання до підхорунжого включно.

53. При перерахуванні юнаків після закінчення 18 років життя до козацького реєстру (звичайними членами УВК) за ними залишаються ті звання, які вони одержали за час їхнього перебування в юнаках.

XVI. ОДНОСТРОЇ І РАНГОВІ ВІДЗНАКИ.

54. Українському Козацтву належить право на свої однострої й рангові відзнаки, що їх опис подано в окремому правилнику Генеральної Булави.

XVII. КОЗАЦЬКА ШАБЛЯ.

55. Традиційно-історичним правом кожного козака є мати козацьку шаблю. В умовах перебування на еміграції козацька шабля є родинною почесною реліквією, що передається з роду в рід. Опис шаблі подасть Генеральна Булава.

XVIII. КОЗАЦЬКИЙ ПРАПОР.

56. Козацький прапор є традиційна реліквія, що символізує Козацьку Ідею. Ці святощі мають бути донесені у Вільну Україну. Кожний козацький курінь повинен стреміти мати свій прапор.

Опис козацького прапора та правила його збереження, шанування й презентації зазначені в Уставі Козацького Прапора, виданому Генеральною Булавою.

XIX. ПОБРАТИМСЬКА ВІДЗНАКА.

57. Нагрудну Відзнаку Побратимів Козацтва встановлено для вирізнення членів Українського Вільного Козацтва, як знак приналежності до організації, що є носієм славних українських національних козацьких традицій. Відзнака є почесною і однаковою для всіх, кому надається її.

Відзнаку носить з лівого боку грудей, а зменшену – в петельці на вилозі цивільного одягу.

58. Відзнака надається особам обох статей, приналежним до почесних і звичайних членів та юнацтва козацької організації.

Юнаки й юначки набувають право на одержання й ношення відзнаки по постанові управи куреня тоді, коли своєю доброю поведінкою і справністю докажуть свою відданість козацькій справі.

59. Право на ношення Побратимської Відзнаки може бути відібране після ухвали курінної управи, затвердженої на підставі opinii Отамана Паланки Кошовим Отаманом.

XX. ГОЛОВНА НАГОРОДНА РАДА ХРЕСТА УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА. (ГНР ХУК)

60. Для відзначення достойних осіб за участь у Визвольній Боротьбі України та за заслуги перед Українською Нацією Хрестом Українського Козацтва, Кошовий Отаман призначає Головну Нагородну Раду в складі вже нагороджених тим хрестом: Голови, Заступника Голови, Секретаря, Скарбника та двох членів.

61. Головна Нагородна Рада діє на підставі «Положення» про Хрест Українського Козацтва.

XXI. ГОНОРОВА РАДА. (ГР)

62. Для достойного відзначення побратимів козацькими званнями відповідно до стажу їх служби у Визвольній Боротьбі України, за видатну працю в козацькій організації, а також для справедливого вирівнювання з ровесниками по службі й освітньому стажу, Кошовий Отаман призначає Голову Гонорової Ради і на його пропозицію членів тої Ради: заступника голови, секретаря та інших, коли б було потрібно, членів.

63. ГР діє на підставі окремого правилника та інструкцій, затверджених Кошовим Отаманом.

XXII. ДЖЕРЕЛА ЗАСОБІВ.

64. Матеріальні засоби організації складаються з:

- а) членських вкладок встановлених Генеральною Булавою,
- б) добровільних пожертв,
- в) прибутків від власних підприємств,
- г) спадщини.

XXIII. ПРАВНЕ СТАНОВИЩЕ ОРГАНІЗАЦІЇ.

65. Цей Статут призначено для внутрішнього організаційного життя УВК.

В умовах перебування організаційних клітин козачих на теренах різних держав Вільного Світу, де є потрібно забезпечити правне існування куренів організації, є необхідно, щоб проводи їх

дістали урядове затвердження короткого статуту відповідно до вимог місцевих законів, або забезпечити формальне право на існування як складова автономна частина вже існуючої української комбатантської або громадської центральної організації.

XXIV. ЗМІНИ СТАТУТУ.

66. Зміни цього Статуту можуть бути зроблені в розділах I — XV та XXII — XXV тільки ухвалою Великої Козацької Ради.

67. Зміни правилників та інструкцій, що про них згадано в розділах XVI — XXI, в разі практичних життєвих потреб, можуть бути зроблені Генеральною Булавою й затверджені Кошовим Отаманом.

XXV. ПОСТІЙНІСТЬ ІСНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ.

68. Організація Українського Вільного Козацтва ніколи не може бути ліквідована.

Printed by:
**UKRAINIAN - AMERICAN PUBLISHING
and PRINTING CO., INC**
2315 West Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 USA